

Отже, фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення економічного аналізу діяльності суб'єктів господарювання належить до складу обліково-звітної інформації, відіграє важливу роль, сприяє обґрунтованій оцінці фінансового становища підприємств та прийняттю виважених управлінських рішень.

Список використаних джерел: 1. *Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»* [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (редакція від 14.03.2017 р.). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. 2. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»* [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39 (редакція від 24.07.2015 р.). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>.

УДК 658.152:005.52

Л. В. Овод, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна

ОСНОВНІ ЕТАПИ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: амортизація, амортизаційна політика, оцінка ефективності амортизаційної політики.

Досвід та практика вітчизняних промислових підприємств за умов кризи переконливо демонструє, що амортизаційні відрахування зберігають стійкі позиції основного джерела фінансування капітальних інвестицій. Водночас теоретико-методологічним аспектам формування, розвитку, оцінки результативності й ефективності, обліково-аналітичному забезпеченню амортизаційної політики приділяється недостатньо уваги.

Тому найважливішим завданням сучасного промислового підприємства є формування амортизаційної політики для забезпечення максимально можливого рівня ефективності амортизаційної політики, що дозволить йому розвиватися та успішно функціонувати на конкурентному ринку. Для вирішення такого завдання необхідна відповідна оцінка факторів, результатів та ефективності амортизаційної політики з метою виявлення резервів її підвищення.

Проблема дослідження сутності, ознак ефективної амортизаційної політики та її оцінки знайшла своє відображення у працях вітчизняних і зарубіжних учених: Н. Д. Бабяк [1], Н. О. Дугієнко [2], Т. В. Загорської [3], Н. Н. Крупіної [4], Н. С. Приймак [5], О. О. Скорика [6]. У дослідженнях авторів розглядаються питання узагальнення теоретичних і практичних аспектів і підходів сутності та оцінювання ефективності амортизаційної політики.

Незважаючи на достатню кількість робіт з цієї теми, сучасна практика управління промисловим підприємством вимагає розробки прикладного інструментарію побудови та розвитку організаційно-аналітичної складової оцінки рівня ефективності амортизаційної політики та розширення інструментарію новими кількісними і якісними показниками, їх систематизації і створення багатокритеріальної системи оцінювання. Зазначена багатокритеріальна система оцінки рівня ефективності амортизаційної політики дозволить проаналізувати результати попередньої амортизаційної політики, а за показниками, які не відповідають запланованому рівню, прийняти стратегічні управлінські рішення для регулювання витрат, прибутку та грошових потоків підприємства.

Набуваючи нового, більш вагомого значення в діяльності підприємств, управлінський облік амортизації основних засобів потребує нової обліково-аналітичної системи. Облік та аналіз, об'єднані в єдиний процес, сприятимуть побудові ефективної системи управління фінансами, спрямованої на реалізацію стратегічних та тактичних завдань у діяльності суб'єктів господарювання. Тільки у цьому випадку облікова інформація буде сприяти процесу розробки та реалізації загальної ділової стратегії підприємства, а інструменти обліку та аналізу будуть вписані у процес стратегічного управління амортизаційною політикою.

Сутність обліково-аналітичної системи забезпечення амортизаційної політики підприємства, яка базується на фінансовій та управлінській інформації, полягає в об'єднанні облікових та аналітичних операцій в один процес, проведенні оперативного аналізу, в безперервності цього

процесу та використанні його результатів у розробленні рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо підвищення рівня її ефективності.

Слід зазначити, що об'єктом обліково-аналітичної системи є амортизаційна політика підприємства, а предметом – грошові потоки, що акумулюються залежно від вартості основних засобів, строку їх корисного використання та обраних методів амортизації. Отже, вказана система на підприємстві повинна виконувати облікову, аналітичну, контрольну та діагностичну функції з метою прийняття ефективних рішень на усіх рівнях управління.

Аналіз рівня ефективності амортизаційної політики – це оперативний та доступний інформаційно-аналітичний інструмент оцінки її ефективності на основі обраного заздалегідь інструментарію. Мета такого аналізу полягає у визначенні умов збалансування грошових потоків, зумовлених розвитком основного капіталу підприємства як рушійної сили його виробничого потенціалу, з одного боку, та операційної рентабельності випущеної продукції – з іншого. Етапи та послідовність аналізу представлена на рисунку.

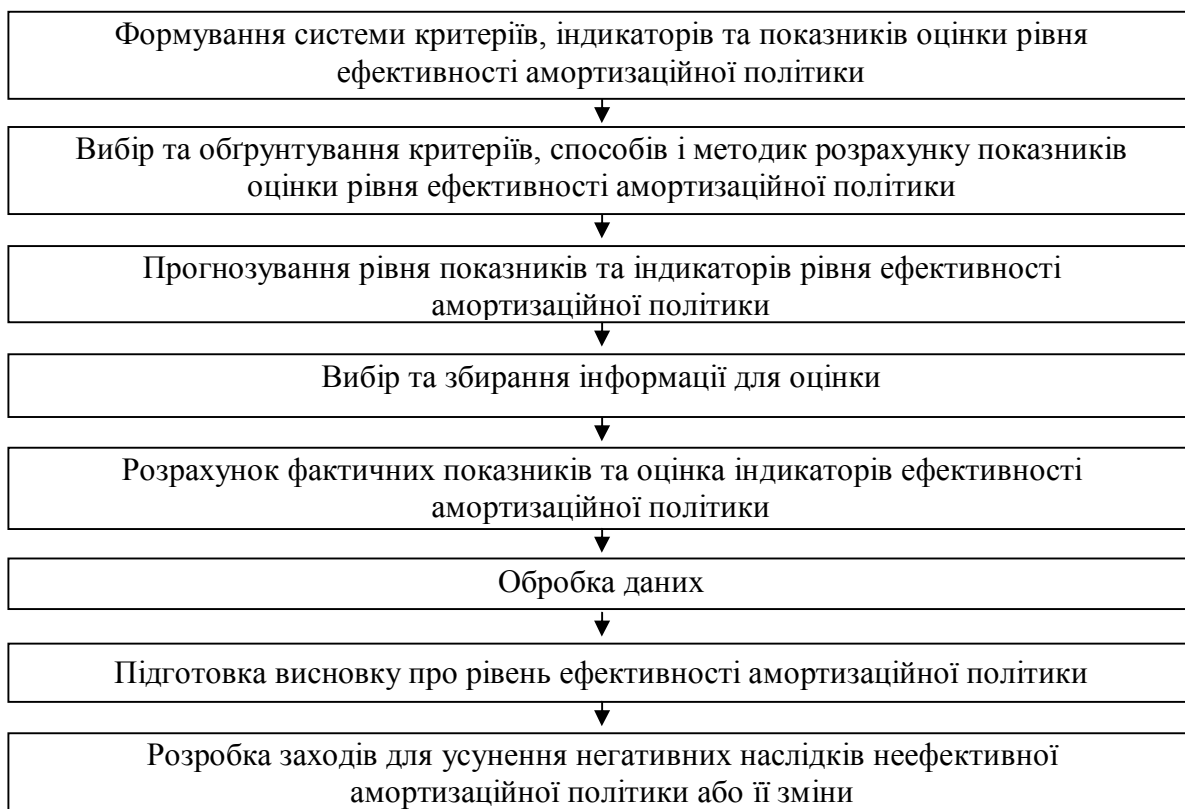

Рис. Послідовність та етапи оцінювання рівня ефективності амортизаційної політики промислового підприємства

Аналітичний інструментарій для оцінки рівня ефективності амортизаційної політики в обліково-аналітичній системі повинен ґрунтуватися на принципах системності, взаємозв'язку та послідовності, відповідному інформаційному забезпеченні.

Список використаних джерел: 1. *Бабяк Н. Д.* Амортизаційна політика та її вплив на фінансово-економічну діяльність підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.04.01 / Н.Д. Бабяк. – К., 2004. – 20 с. 2. *Дугієнко Н. О.* Основні напрями підвищення ефективності амортизаційної політики в трансформаційній економіці / Н. О. Дугієнко // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2009. – № 27. – С. 9–13. 3. *Загорська Т. В.* Амортизаційна політика машинобудівного підприємства в системі антикризового управління : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 / Т. В. Загорська. – Л., 2010. – 186 с. 4. *Крупіна Н. Н.* Основы методологии анализа эффективности амортизационной политики предприятия / Н. Н. Крупіна, Н. Н. Барткова // Экономический анализ : теория и практика. – 2010. – № 26 (191). – С. 2–12. 5. *Приймак Н. С.* Організація впровадження амортизаційної політики ефективного типу на ГЗК Кривбасу / Н. С. Приймак // Економіка и управление. – 2011. – № 2. – С. 139–142. 6. *Скорик О. О.* Оптимізація амортизаційної політики підприємств машинобудівної галузі : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 / О. О. Скорик, Терноп. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. – Тернопіль, 2012. – 20 с.